

De huisarts als opleider (14; slot): Het voortgangsgesprek

Deze serie gaat over medisch onderwijs in de huisartsenpraktijk, over vakmanschap *en* meesterschap. Het mes snijdt aan twee kanten: studenten en huisartsen-in-opleiding (aios) leren van uw expertise en uw deskundigheidsontwikkeling krijgt nieuwe impulsen.

We volgden de opleider op zijn weg als huisarts, didacticus, manager en enthousiast professional. Behandeld zijn: goede redenen om te gaan opleiden, het aanmelden en de selectie als opleider, het opleiden in het basiscurriculum en de onderwijsmethodiek in Maastricht. We volgden huisarts Martin Pieters, die zijn eerste aios (Anke) heeft opgeleid, en is getoetst en getraind in didactische en faciliterende competenties. In deze slotaflevering beslissen het instituut en Martin over zijn voortgang als opleider.

Al of niet door

Martin gaat een tikkeltje gespannen op pad naar de laatste terugkomdag voor opleiders in dit jaar. Vandaag heeft hij een voortgangsgesprek met de docenten. Zelf wil hij graag doorgaan als opleider, hij vindt dat hij het goed heeft gedaan en verwacht dat de docenten daar ook zo over denken. Maar... je weet zoiets nooit zeker!

Na uitwisseling van de ervaringen als opleider worden de individuele voortgangsgesprekken gehouden en Martin is gelukkig direct aan de beurt. Gedragswetenschapper Henk geeft de aftrap: 'Beste Martin, het opleidingsjaar zit er bijna op. In dit gesprek maken we wederzijds de balans op. Eerst bespreken we jouw ervaringen en je oordeel over het instituut, in het bijzonder het functioneren van Ilse, de huisartsbegeleidster, en van mij. Daarna is de beoordeling van jou als opleider aan de beurt. We baseren ons daarbij op het oordeel van je aios en van ons. Akkoord?'

'Prima', zegt Martin, 'en om direct van wal te steken: ik heb een geweldig jaar gehad, zowel met mijn aios, de groep opleiders als met jullie. Ik zal het concretiseren, want dat is een van mijn leerpunten! Voor mijn ervaring met en oordeel over Anke, mijn aios, verwijs ik jullie naar de beoordelingslijst, de Combel. Ik neem aan dat jullie die gezien hebben?'

Henk knikt. 'Jazeker, en we hebben die zelf ook ingevuld. Onze oordelen komen in grote lijnen wel overeen.'

Beoordeling van de training

'Mooi', zegt Martin, 'dan naar jullie en de groep. Ik vind dat we enthousiast met elkaar leren en werken. Die stimulerende sfeer draagt sterk bij aan het rendement van de trainingen. Jullie hebben daar een belangrijke rol in gespeeld. Ik noem een aantal aspecten, kijk maar mee met mijn evaluatie van het scholingsprogramma:

1. inhoudelijke kwaliteit: prima, veel didactiek, als beginnende opleider heb je dat nodig;
2. kwaliteit vormgeving: goed, activerend die wisselende werkvormen, maar de cursuskapper kan compacter;

3. bijdrage docent (presentatie en didactiek): bij jullie krijgt niemand de kans zich te verschuilen, jullie zijn uitdagend, soms te sturend, en Henk, je samenvattingen mogen korter!;
4. rendement voor de praktijk: ik kon er direct mee aan de slag in de opleidingspraktijk;
5. wat was overbodig? De discussie over leerstijlen, jullie onderbouwing vond ik matig;
6. wat ontbrak? Niets, behalve tijd!

Henk moet bij punt 3 wel even slikken. 'Maar okay, je hebt gelijk. Ook aios zeggen dat. Je mag me onderbreken en vragen meer "to the point" te zijn. En wat betreft de leerstijlen moeten we duidelijker zijn over het gebrek aan evidence. Dank je voor de positieve feedback.'

Beoordeling van Martin

'Zullen we nu overstappen naar jou?', vervolgt Henk. 'Heb je de beoordeling van Anke over jou al gezien en met haar besproken?'

'Ja, dat zag er goed uit. Ik ben benieuwd naar jullie beoordeling, dan kan ik mijn conclusies trekken.'

'Okay, daar gaan we: Ilse en ik vinden het volgende:

1. Je handelt volgens het competentieprofiel van de huisarts. Dat is een inschatting op basis van onze praktijkbezoeken en vakinhoudelijke discussies. Harder kunnen we het niet maken!
2. Je bent enthousiast, je beoordeelt en stimuleert de aios zo concreet en objectief mogelijk, en je voegt iets toe aan haar leerproces. Dat hebben we gezien op de video's en bij de directe observaties in de praktijk; onze complimenten!
3. Je maakt ruimte voor het opleiden, in tijd en aandacht en wat betreft fysieke randvoorwaarden. Je hebt een goed georganiseerde opleidingspraktijk. De aios ziet een boeiende "case-mix", mede door je afspraken daarover met de assistente, en volgens de aios ben je goed toegankelijk als ze je nodig heeft.
4. Je bent leergierig, reflecteert op je opleiderschap en gaat constructief om met feedback van de groep en de groepsbegeleiders op je functioneren als opleider. Dat hebben we zeer goed kunnen vaststellen tijdens de terugkomdagen. Je hebt veel in je mars!

'Dat is allemaal bijzonder complimenteuz', reageert Martin een beetje verbluft.

'Ja, wij zouden dan ook graag zien dat je doorgaat als opleider en willen je direct inplannen voor de volgende koppelingsronde. Is dat akkoord?'

Daar hoeft Martin niet lang over na te denken: 'Graag! Het mes snijdt inderdaad aan twee kanten: de aios leert van mijn expertise en mijn deskundigheidsontwikkeling heeft een nieuwe impuls gekregen. Opleiden: doen!'

Paul Ram, huisarts, hoofd Huisartsopleiding Universiteit Maastricht